

10. joon. Eesti Vabariigi Keskarhiiv.
Archives Centrales de la République Estonienne.

lõpul oli siin 40 864 rmt., 5743 ajakirja, 717 kaarti ja hulk vähemaid trükitöid. Tarvitajaid aasta jooksul oli 2399 inim. Personaali on 7 inim. Arh.-rmtk., nagu ka Ülik. Rmtk., saab praegu sunnieksemplare kõigist Eestis ilmuvaist trükitöist. Arh.-rmtk. juures asub ka Bibliograafia Asutis, jällegi ainuke Eestis. Tema ülesandeks on esijoones ajakirjade ja ajalehtede sisust sedelkataloogide valmistamine, et võimaldada iga ala kohta täieliku kirjandusülevaate saamist. Esimesed katsed sel alal tehti 1914. a., kuid praegusel kujul algas asutis oma tegevust 1922. a. Aa. 1922–1924 on bibliografeeritud kokku 83 aastakäiku ajakirju, kusjuures selleks on kirjutatud 98 485 sedelit. Personaal on 7 inim. Ulalpidajaiks on E. R. Muuseum ja E. Kirjand. Selts. — Muudest teaduslikkudest raamatukogudest väärivad mainimist Õpet. E. Seltsi ja Loodusuurijate Seltsi omad, neist esimene umb. 10 000, teine umb. 25 000 köitega. Mõlemad on eriti väärtuslikud teaduslikkude ajakirjade poolest, mis saadud väljaannetevahetuse teel. Vähemaid raamatukogusid leidub ka teistel teadusl. seltsidel. Rikkalikke raamatukogusid oma erialadelt omavad ka Ülikooli instituudid, seminarid jne., millest ülevaade antud artiklis Ülikooli kohta. Tartu avalikkude rmtkogude kohta leidub käesolevas teoses eriartikkel.

Muud teaduslikud asutised. Siin tuleks nimetada rida sääraseid asutisi nagu Tähetorn, Ilmade Observatoorium, Botaanika Aed jne.. mis avaldavad eriti laialdast ja viljakat teaduslikku tegevust ja täidavad ka mitmeid riiklikke ülesandeid, nagu ajasignaalide andmine, ilmade ettekuulutamine jne. Et aga need asutised on meil kõik seotud ülikooliga ja käsitlust leidnud vastavas eriartiklis, siis piirdume siin ainult mainimisega.

Teaduslikud ühingud. Neisse on koondunud jooksev teaduslik töö ettekannete korraldamise, raamatute ja ajakirjade väljaandmise, uurimisteekondade korraldamise jne. näol. Vanimaks ühinguks on Õpetatud Eesti Selts, asut. 1838. a., mis teotseb eriti eelajaloo, ajaloo, rahvaluule j. m. s. aladel. Selts omab suurt raamatukogu j. m. kogusid, mida ülal mainisime. Ta on kirjastanud ligi 100 köidet mitmesuguseid väljaandeid (Schriften, Verhandlungen, Sitzungsberichte, Jahresberichte) ning jätkab seda praegugi. — Teine vanem ühing on